

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

HEJMAR 32-33
Ç. PAŞIN-SIBAT 1982

ÊRÎŞÊ FAŞISTAN LI MINTIQA ÇOLEMÊRGÊ BEYTUŞEBABÊ

Di despêka meha Tebaxê da komando û cendirmeyan, bona komkirina silahan li dora Zozana Mayinosê girtin. Dema sibê zû bû. Erişkeran bê sedem, li ser gund agir barandin û muxtarê gund kuştin. Keça Mixtêr xwe avête ser cendegê bavê xwe. Lê cendirmeyan dest avêtine keçikê, li ber çavê alenê ew tazî kirin. Edî sebra gundiyan nema û wan ji dest avêtine çekê xwe. Erişkeran ew tişt ji gundiyan bawer nedikirin. Xwe şaşkirin. Dawîyê da yuzbaşî-yekî komando, tegmenek û nêzikî 30 leşker hate kuştin. Helicopterekî hate xistin.

Zayîyata gundiyan ji muxtarê gund, zarokêk û 5 çêlek bûn. Erişker revîyan û cardin ji ser gund da nehatin...

Cendirmeyên Çukurca û Uluderê, li mintiqa ku Xabûr derbazî Iraqê dibe, li wê, êrişî ser gundiyan xwedî peş kirin. Di nav van da şer çêbû. Dawîyê da başçavuşek, 2 leşker û yek ji gundiyan mir. Cendime ew kire mane û dest da ser 4000 mîh û bizîneh gundê Dêrahîne û bi zorê girt bir. Cendime li gund jî 8 kes heya qefsîngê kir erdê û bi gulebaranê tirsand. Gundiyan ê di ne karînin ku ji peşê xwe ra xwedî derkevin.

NAHÊLIN GUNDI XARINÊ XWE JI DERVA BÎNIN

Li mintiqa Uluderê, hukma leşkerî ya faşîst men kirîye ku gundên Hedîş Yekmale, Mergên, Bejîk û gele gundên dinê ji derva xwarinê û cila ji xwe ra bînin. Cendime her roj li ser gund dan digrin, cilê mîran dişewitînin û bi zorê ji gundiyan pere komdikin.

PÎREKA 70 SALÎ SER SERAN DALIQANDIN

Li mintiqa Uluderê gundê Bûlikê cendirmeyan ji gundiyan silah xwestin. Gundiyeke ji ber ku wan ra got "silahê min jî, perê min jî tune", cendimman li wî xistin û kirin ber mirinê. Diya wî xwest ku kurê xwe ji lêdanê xilas bike, îcar cendimman girtin ew pîreka 70 salî bi lingê wê va, ser seran darê va daliqandin. Jinik ji sibê heya êvarê usa ma. Edî gundiyan bêçare zewiyên xwe, hiştirên xwe frotin, her yekî tîfîngek kirin û dan leşker.

Li gundê Nîrehê Hecî Tank ra gotin, "tu pêşmergan ra xwarinê û cilan dibî", û agir berdan mala wî bi temamî şewitandin. Xwarina wî ya zîfistanê, a lafê pez û dewarê wî jî hemû şewitî. Hiştirên wî û pez û dewarê wî jî bi

temamî birin. Dîsa li wî gundî, mane kirin, gotin "hûn karê qaçaxî dikin" û dest dan ser 15 hiştirên (qatir) gundîyan. Ji ber Îsa Tank ne dîtî, jîna wî Gula Şero anîn û 80 cop lê xistin.

Leşkeran li gundê Balîyê dest dane qasî 100 peşê gundiyan. Gotin we "beyannama" nedaye.. Ji yekî jî silah xwestin, got tune. Mala wî kevîr li ser kevîr nehiştin hilweşandin. Yekî feqîr bû, mal jî ya wî ne bû, ya yekî din bû. Di kirê da dima.

GUNDÊN SÎNORÊ RADKIN

Gundên Aloş û Xodane ji ser sînor hatin rakirin. Gundî bêçare ji malên xwe derketin. Ew niha nêzikî çereqolê Bêjîhê di koran da dimînin. Serokê çereqol li wan teda dike û pêşkerî namûsa wan jî dibe.

Ji gundê Nêrwehê Husovê Cano li hîştîra xwe du tîr ard barkirî bû diçû gundekî din, Merga Mîran. Cendime di daristanê da rastî wî hatin. Lê xistin û kirin ber mirinê. Bi bendê hiştirê darekî va girêdan. Şev gur hatin û ew û hiştîra wî perçe perçe kirin.

Cendimeyan ji gundiyan Kadunkê ji silah xwestin. Bona ku silahê wanî dayîne tune bû, hemû girtin û "bölükê" da avêtên hepsê. Her roj dor bi dor li wan didan. Yê ku bîrva diçû di

kirin nav ava sar û davêtin girtîgehê. Ew di avakirina bînayên eskerî dan şuxulandin.

Meha çileyê pêşîn ji gundê Ziravîkê ji mala Ozgun çend kes gazî Bölük'a Kadunkê kirin û jê şaşagîr xwestin. Gotin, "heke hûn her yek, di nav 10 rojan da yekî neynin, emê we bikujin!" Di gund da muxbîrê hukma faşîst heye û silah jî difiroşe. Divê gundî biçin ji wî silah bikirin. Ji ber ku ew û zabîte tîrk miştêrek in (pandan in) Lê gundiyan, çekê ku anîbûn, ji ber ku ji muxbîr ne kiribûn zabîte ew qebûl nekîr. Silahê dest muxbîr LAMA bû. Zabîte ji gundî ra got, "Eger tu di heştîkî da Lamayekî neynî, ezê jîna te ji dest te bistînim!" Gundî çû, 50 hezar da muxtîr û Lamayek anî...

Li vî mintiqê Îsa Başçavûş dibêjên yek heye ku mesûlê idara leşkerî ye. Şev û roj li gundiyan teda dike, ji wan silah û pere kom dike. Her usa jî dest davêje namûsa xelkê. Li gundê Çeman namûsa keçîkekê payîmal kir (navê keçîkê li ba me heye, Roja Nu). Ji diya keçîkê jî xwest ku alikariya wan bike.

Evana, ji zordestiya leşker û idare ya devleta Tirkîyê ya kolonîparêz û faşîst tenê çend mîsal in, û di van 2-3 mehên dawîn da bûne.

Nivîskar û Serwerê Radyoya Erîwanê yê heja Xelîlê Çaçan Muradov di 57 salîya xwe da çû heqîya xwe. Xebata wî ya mezin tucarî di nav gelê kurd da nayê ji bîrkirin. Ew di hemû jiyana xwe da bo azadiya gelê xwe û pêşdebirina Yekîtiya Sovyetistanê xebitî. Bila gor bihiştbe. Xebata wî ya giranbîha bibe ro-nahî ji me ra.

BONA BÎRANINA HOGIRÊ MEYÎ ØELEMÊ

RIYA TEZE

57- salîya xweda wefat bû uzvê PKTS ji sala 1944-da gulixbirê serwerê para gazêta "Rya Teze", uzvê Tifaq jurnalistêd TRSS, suxulvanê kûltûra kurdaye sovîetîyê berbiçev, jurnalist û nvîskarê kurdî eyan Xelîlê Çaçan Muradov. Îdi nava meda nîne ew komûnîstê helal û prîncîpîal, ew merivê maşoqê emr, hogirê meyi qelemêyî hizkiri.

Xelîl Muradov mekteba partîyê se-saleye li rex Kommerkeziya PK Emnenî tanê fakûltêda înstîtûta emenîyê pe daçoçîyê Dûrekeye tariqê kuta kiri bûn.

Xelîl Muradov gelakî zû dest bi şuxulvanîya xweyê xebatê kiribû. Gundê xweda Emrê Tezêda (berê Kervanserane hîya Aragasê) hîye sedrê kolxozê gele sala xebitîye çawa katibê komnehîya Elegezêye berêye konsomlayî pêşîn, serwerê para konşuxulkira sovêta nehi

Damahirik r.3

Hêzên pêşverû û welatparêz li Kurdistanê Tirkîyeyê xebata xwe ya ji bona pekanîna hevkarîya hêzan gihan-din netîceki. Ev xebat wek destpêka pekanîna yekîtîya cepheyekî, gaweke diroki û girînge. Belavokek di vê derheqê de hatiye belavkirin. Em bi kurdî û tirkî wê pêşkeşî xwendevanên xwe dikin.

JI GELÊN TIRKÎYÊ Û KURDISTANÊ JI HÊZÊN DEMOKRAT YÊN CÎHANÊ RE

Hêzên koledar, da ku li Tirkîyê û Kurdistanê nîza-mên xwe yê zordar û kedxwar biparêzin û bîdomîn, herdem zor û tuda li gelên me kirine û ew dane ber îşkencan. Heta di demên ku bi hindikahî demokrasiya bûrjûvazî jî hebû, hikûmetên karbidest, li hember tev-gera sinîfa karkerên Tirkîyê û têkoşîna netewî û de-mokratîk ya Kurdistanê, paşverû û zordest bûn. Nemaze ji pêşveçûna tevgera pêşverû û welatparêz ya Kurdistana ne qet tehamul nekirin. Bi çavsofî û hovî hewil dan, da ku mixalefeta netewî û demokratîk ya ku li Kurdistanê pêşde de diçû, bipelixinin.

Di gel hinde zordariya hêzên koledar jî, têkoşîna si-nîfa karker û tebeqên kedkarên Tirkîyê û herweha têkoşîna netewî û demokratîk ya Kurdistanê, bi lez kemi-lîn û pêşve çûn. Heçî bûrjûvaziya monopolîst ya Tirkî-yê bû, di bûhraneke mezin de bû. Têkoşîna gelên me ya ku xurt dibû, ev bûhrana ha mezintir û kûrtir kir. Li alîkî din jî, bûyer û guhartinên ku li herêmê gewirîn, menfaatên emperyalîzmê, nemaze yê Dewletên Yekbûyî yê Amerîkayê (DYA), xistin tehlûkê. Ev jî bû sebeb, ku hem emperyalîst û hem jî bûrjûvaziya monopolîst ya Tirkîyê tedbirên nû werbigirin. Berî her tiştî, bi des-tên hêzên faşîst yê resmî û sivil êrîş birin ser ge-lên me. Di dawîya van êrîşan de, bi hezaran pêşverû û welatparêz hatin kuştin. Li gor planên pîsporên CIA-yê (Tevgirêdana Navendî ya Îstîfbarata Amerîkayê) bi xwe, terorîzm hate xurt kirin, Navtêdan û provakasyon hatin li dar xistin. Lê diisan jî hêzên koledar bi van dek û dolaban ve negihîştin armancên xwe. Têkoşîna ge-lên me yê kedkar her ku çû bi hêztir bû. Di dawiyê de, roja 12-ê fîrona sala 1980-î, leşkeran li gor fêde û xwestekên emperyalîzmê û bûrjûvaziya monopolîst ya Tirkîyê, dest danin ser hukim. Ji wê rojê bi vir de, cunta leşkerî ya faşîst, bi xwînwarî û bêperwa êrîş dibe ser gelên me yê kedkar, hêzên sosyalîst û welat-parêz yê Tirkîyê û Kurdistanê.

Cunta faşîst herçendî dibêje, ku: "Em ji bo pêşgirtina terorîzmê û şerê biramujîyê, ji bo parastina mal û can û ji bo rizgarkirina demokrasiyê hatine ser hu-kim" jî, lê di rastiyê de derewan dike. Wê hîn bi ka-rê xwe yê destpêkê ve da xuya kirin, ku ew jî bo peli-xandîna mixalefeta şoreşger û demokratîk û herweha ew, da ku "Culîstaneke bêî dirî û Tirkîyeke bêî pîrs û pîsgirêk" bîspere emperyalîzmê û bûrjûvaziya monopo-list ya Tirkîyê, hatiye ser hukim.

Bi rêkûpêkî bikaranîna terora dewletê û welatên me seranser kirin gola xwînê, zindan û îşkencexane. Bi sed hezaran pêşverû, welatparêz û sosyalîst avêtin zindanan. Bi deh hezaran kes dan ber îşkencan û bi se-dan kes di bin îşkencan de kuştin. Bi hezaran pêşverû bi daxwazên bidarvekirinê ve tîr mehkene kirin. Ji ni-ha ve heşt welatparêz bi dar ve kirin jî. Maf û azadî yê demokratîk hemû bi tev de hilandin. Komele, sendî-ka û rêxistinên meslekî yê pêşverû hemû girtin. Des-tûra bîngehîn, parlamento û hemû partiyên siyasî fe-sîh kirin. Bi kurtî, bi zahîrî be jî, her çî tiştê ku li gor vîna gel pêk hatibe, hat belav kirin.

Bi qasî hindê jî, li hember êrîşên cunta faşîst mi-xalefeteke xurt nehat bi rêk xistin. Li alîkî din jî, hêzên welatparêz û sosyalîst jî êrîşên faşîzmê lêda-nên giran xwarin. Vê yekê, jihevbelavbûna ku di nava hêzên demokratîk de hebû, zêdetir kir.

Da ku ev jihevbelavbûna ha dawî bêt û bawerî û îti-mata windabûyî ya gelên kedkar jî nû ve bête gezen-c kirin, da ku tevgera şoreşger bêtir xurt bibe û dikta-toriya faşîst ya koledar bête hilweşandin, divê em gî-ro nebin û wext wînda nekin. Ji bo bi rêk xistina tê-koşîneke bi plan, program û paydar, divê em pîrs û pîsgirêkên ku hene, hel bikin û hem li Kurdistanê û herweha hem jî li Tirkîyê bi giştî, hevkarîyên herî fireh, pişt re ji enîyan pêk bînin.

Di bin ala vê baweriyê de, em, ALA RÎZGARÎ (AR), RÎZ-GARÎXWAZÊN NETEWÎ YÊN KURDISTANÊ (KUK) û PARTÎYA SOS-YALÎST YA KURDISTANA TIRKÎYÊ (PSKT), me bi prensîpî biryar da, ku em li Kurdistanê Tirkîyê hevalbendî û

Tirkîye Kurdistanîndaki ilerici yurtsever güçlerin aralarında bir güç ve eylem birliği ve gidersakten bir cephe birliğinin oluşturulması konusunda bir süreden beri sürdürülen ön çalışmalar sonuçlanmıştır. Bu konu da yayınlanmış bulunan bildirinin türkçe ve kürçe metnini okuyucularımıza sunmaktayız.

TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARINA DÜNYA DEMOKRATİK KAMUOYUNA

Türkiye ve Kürdistan'da sömürgeci güçler zulüm ve sömürü düzenlerini korumak ve sürdürülebilmek için halk-larımıza karşı sürekli işkence ve baskı aracını kul-landılar. Kısmi burjuva demokratik dönemlerde bile iktidarlar Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan Ulusal De-mokratik Mücadelesine karşı baskıcı ve gerici bir tu-tum içinde oldular. Özellikle Kürdistan'da ilerici yurtsever hareketin gelişmesine tahammül gösterilmedi. Kürdistan'da gelişen Ulusal Demokratik muhalefet en vahşi yöntemlerle bastırılmaya çalışıldı.

Sömürgeci güçlerin zorbalıklarına karşı Türkiye iş-çi sınıfı ve emekçi yığınların mücadelesi ile Kürdis-tan Ulusal Demokratik Mücadelesi hızla gelişti, boyut-landı. Türkiye tekelleri burjuvazisi ise ağır bir buna-lım içindeydi. Halklarımızın gelişen mücadelesi buna-lımı daha da derinleştirdi. Öte yandan bölgedeki ge-lişmelerle emperyalizmin, özellikle ABD'nin çıkarları tehlikeye düştü. Bu durum gerek emperyalizmi, gerekse Türkiye tekelleri burjuvazisini yeni tedbirler almaya zorladı. Özellikle sivil ve resmi faşist güçler eliy-le halk güçlerine saldırıldı. Binlerce ilerici ve yurt-sever bu saldırılarda canını yitirdi. Bizzat CIA uz-manlarının planlayıcılığında terör alabildiğine yoğun-laştırıldı. Provakasyonlar düzenlendi. Ancak bütün bu yollarla sömürgeci amaçlarına ulaşamadılar. Emekçi halklarımızın mücadelesi her geçen gün daha da güçlen-di. Sonunda 12 Eylül 1980 de emperyalizm ve Türkiye te-kelci burjuvazisinin çıkarları ve talepleri doğrultu-sunda ordu eliyle iktidara el konuldu. Askeri faşist cunta o günden bu yana Türkiye ve Kürdistan yurtsever sosyalist güçlerine, emekçi halklarına en barbar yön-temlerle ve pervasızca saldırıyor.

Faşist cunta her ne kadar "terörizmi ve kardeş kav-gasını önlemek, can ve mal güvenliğini sağlamak ve de-mokrasiyi kurmak için" iş başına geldiğini söylüyorsa da bütün bunlar yalandır. Onlar Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik muhalefeti bastırarak, emperya-lizm ve tekelleri burjuvazi için "dikensiz bir gül bah-çesi, sorunsuz bir Türkiye" yaratmayı amaçladıklarını daha ilk uygulamalarıyla gösterdiler.

Devlet terörü sistemleştirilerek ülkelerimiz baş-tan başa ken gölüne, zindan ve işkencehanelere çevril-di. Yüzbinlerce ilerici, yurtsever, sosyalist zindan-lara tıkıldı. Onbinlerce insan işkencelerden geçirile-rek, yüzlerce katledildi. Binlerce ilerici idam ta-lebiyle yargılanmakta, daha şimdiden sekiz yurtsever ise idam edildi. Demokratik hak ve özgürlüklerin en küçük kısıntıları bile yok edildi. İlerici örnek, sen-dika ve meslek örgütleri kapatıldı. Anayasa, parlamen-to ve siyasi partiler fesedildi. Kısacası, görünüşte de olsa, halkın iradesine dayanan tüm kurumlar dağı-tıldı.

Bütün bunlara rağmen, faşist cuntanın saldırılarına karşı ciddi bir muhalefet örgütlenilemedi. Öte yan-dan yurtsever, sosyalist güçler, faşizmin saldırıla-rından önemli darbeler aldılar. Bu durum demokratik güçler arasında önceden var olan dağınıklığı daha da arttırdı.

Dağınıklığın son bulması, emekçi halk kitlelerinin sarsılan güvenlerinin yeniden sağlanması, devrimci ha-reketin daha da güçlendirilerek, sömürgeci-faşist dik-tatörlüğün alaşağı edilebilmesi için, zaman yitiril-meksizin harekete geçilmelidir. Planlı-programlı ve kararlı bir mücadelenin örgütlenilmesi için, var o-lan sorunların aşılacak, hem Kürdistan'da, hem de Tür-kiye genelinde en geniş güç birlikleri, giderek cep-helerin oluşturulması zorunludur.

Bu inançla, bizler ALA RIZGARÎ, KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI (KUK) VE TÜRKİYE KÜRDİSTANI SOSYALİST PARTİSİ (TKSP), Türkiye Kürdistanı düzeyinde güç ve eylem birliğine prensip olarak karar vermiş bulunmak-tayız.

Bizler, Türkiye Kürdistan'ında Ulusal Demokratik kur-tuluş hedefleyen en geniş bir güç birliğinden yana-yız. Güç birliği platformunu, sadece kendinizle sınırl-

POLONYANIN ÖĞRETTİKLERİ

ZIRAV

1,5 yılı aşkın bir süre kapitalist basın, Polonya'daki gelişmeleri abartı abartı, çarpıta çarpıta ve uydurma uydura yoğun bir şekilde kamuoyuna sundu. "Demokrasi" maskesi takınan karşı devrimin, ülkeyi sosyalist sistemden sökmek için sürekli bir bunalım yaratan çalışmaları gizlendi. Anti-Sovyetizm ile anti-komünist propaganda a labildiğine artırıldı. Bu propaganda öyle boyutlar aldı ki Euro-komünizm ve ya daha orjinal bir adıyla "Üçüncü yolcular" bu yoğun kampanya yüzünden kendilerini "temize çıkarmak" için sağ kın bir şekilde komünist kimliklerini kaybettiler. (Bu işveç'teki partinin içinde çalkantılara da yol açtı).

13 Aralık günü kapitalist ülkelerin emelleri kursaklarında kaldı. Polonya da devrimci tedbirler alındı, karşı devrim susturuldu. Kapitalist basının da propagandasının dozunu görülmekle boyutlara çıkardı. Artık radyo, televizyon ve burjuva gazeteleri, Polonya'dan başka birşeyden bahsetmez oldular. Boykot, yürüyüşler bir birini kovaladı. (İşveç basını bunalık bir insan resmi ni Polonya'ya giren bir "Rus" askerî diye veriyordu).

Kapitalist basının sesi soluğu yeniden "kesilmişken" ABD kendi deyimle riyle "dünya tarihinin en büyük Şovu" nu (yani en büyük, en kaba anti-komünist Şovu) Satelit vasıtasıyla yayınladı. Bugün "Solidarność Günü" ilan edildi. Mafia çetesi F. Snatra Polonya'ya şarkılar söyledi. (Bu adı kampanyaya faşist cunta da evet dedi ve program Türkiye televizyonunda da gösterildi).

Kendi ülkesinde işçi sınıfının, zenci halkın azgın düşmanı, El Salvador' u bir kasaphane çeviren Reagan 20 Ocak günü söz konusu televizyon programı ile ilgili şöyle diyordu: "Solidarność sözüm ona sosyalist bir ülkede gerçek bir işçi sınıfının temel insan haklarından olan ekonomik hakları için verilen mücadeleyi temsil ediyor... Solidarność batmakta olan hasta ekonomiyi düzeltmek için çabalıyordu".

Hangi akıllı başında biri bu sahtekarlığa inanır? Gün varamıyordu ki karşı devrim solidarność içerisindeki çabalarıyla grev yürütmesin, ülkede bunalım yaratmak için binbir dalavere yapmasın. Hatta işçileri greve çekmek için şiddet kullanmasın, halkın bu şiddet gerginliği içinde tutmaya çabalamasın.

Ama bütün taşkınlıklara, yırtınmalara karşı sosyalizm tedbirlerini alıyor, ekonomide göze çarparak şekilde bir düzelme var. Bu yalnız politikanın sorumlularından hesap soruluyor. Değişik kademelerdeki bir kısım parti sorumluları da tutuklandı.

İFLAS EDEN MARKSİZM DEĞİLDİR

Emperyalist ülkeler Polonya'yı sosyalist sistemden çıkarmak için büyük çabalar harcarken, kendi ülkelerindeki halkı da "Marksizm iflas ediyor" diye özen gösteriyorlar. Euro-Komünistler ise "Real sosyalizmin", "Sovyet modelinin iflas ettiğini" yayıyorlar. Aslında Polonya olayları ile ne burjuva zinin ödünü kopartan Marksizm, nede onun pratik hayattaki uygulaması "Sovyet Modeli" iflas etti. İflas eden Euro-Komünizmin kof "demokratikliği", oportünistliğidir. Hayatın kendisi bir kez daha Sovyetler Birliğinin duyarlı, disiplinli ve kararlı tedbirlerinin haklılığını gösterdi. Polonya Komünist Partisi, bu duyarlılığı göster-

mediği, yanlış ekonomik-politika izlediği ve emperyalist tehlikeyi küçümlediği için bu duruma düştü.

Daha 1947 yıllarında Gomułka "tarımın kollektifleştirilmesi meselesini bir tarafa" bırakarak bencil, kollektif sosyalist yaşama ters bir düşünce nin, daha sonraları sosyalizmin başına bela olacak şartları oluşturmaya -nın ilk önemli hatasını işliyordu. 1970 yıllarında Gierek bu hataya bir yenisini ekleyerek küçük üreticiliği yeni bir taviz daha verdi. Köylülerin tepkilerini engellemek için, devlete belli bir miktar satmak zorunda oldukları ürün miktarını zorunlu olmaktan çıkardı, vergi kolaylıkları sağladı. Örneğin huzursuzlukların en çok arttığı 1980-81 yıllarında köylü etin büyük bir kısmını karaborsaya satıyordu. Çünkü karaborsada etin kilosu 550 zloti iken, devlet mağazalarında sadece 120 zloti idi. Solidarność içindeki karşı devrimciler ve yöre papazları karaborsanın oluşması için ellerinden geleni yapıyordu. Devlet mağazalarının önündeki kuyukların gerçek nedenini ise burjuva basın sosyalizmin aklı olduğu gibi sahtekarca kullanıyordu. Yeni

hükümet talebi karşılayamayan arzı arttırmak için, Şubat ayından itibaren et fiyatını 250 zlotiye çıkardı.

Karaborsacılıkla mücadele günün en önemli sorunlarından biridir. Köylülerin devlet mağazalarına karşı uygulamaları ambargo yok edilmelidir. Eğer bu da sonuç vermezse hükümet zor kullanacaktır.

Hükümetin kısa vadedeki tedbirleri durumda bir yumuşamaya neden olmuştur, temel sorun çözülmemiştir. Sorunu temelden çözmek için rasyonel ve ileri teknik kullanan büyük tarım birimlerinin oluşturulması gerekir.

Yine Gierek döneminde endüstri direk olarak kapitalist bağımlılık içerisinde sokuldu. 1970 başlarında hemen hemen hiç borcu olmayan Polonya'nın bugün batı banka ve devletlerine 27 milyar dolar borcu vardır. Bunun sadece 1981 yılındaki faizi 500 milyon dolardır.

Bugün Polonya Komünist Partisi, partiyi onamak, her alanda sorumluluk ve disiplini geliştirip, ekonominin temel sorunlarını çözmek için çalışıyor. Bu da özveri, fedakarca bir çaba gerektirmektedir.

BONA BİRANINA

Dûmahika r.1

ya Araratêya kûltûae. Sala 1957-a destpêkirî hetanî meha Augustê sala 1981-ê ew komîe RSS Emenistanêye Dûrditonêkê û elemetîfêd radioêye dewletêda xebitîye çawa serwerê para xebêrdanê kurdî. Xên yî xebatê redaktîrîkirî û teşkîlîdîrîye herrojê ew timê bi çêrk, serhatî, mîqalê û rêportajêd xweye hevaskerê pêşda dihat tîma kîjanêye hîmîlî enrê rojêd me bû.

Emekê Xelîl Mûradovî herî mezin saz kirin û dewlemendîkirina dengxana kurdî bû. Ji me gelek bûne şêdê ew yekê wekî ew çawa bi dilovanî û hizkirin berbirî dergehê û sazberdêd cnaetîfê dibû, çawa pê dihesîya, wekî cîkî deng bêj yanê sazberdêkî baş heyê, ew teqlîf dikir, danî radioê û eger lî hev dihat klâm, yanê mîqamekî tezeyî xweş binvîsîn, eşq û şabûna wî bîhesab bû. Bawar bîkî ew herî dengnîsarêd kurdî (1.400-î zêdetir), ku nîa dengxana radioêda tîne xweyîkirîne, bi saya hereketê wî hatine nvîsarê. Ewa dewlemendîya meye mletîye pir qîmetê. Û jî wan deng nvîsara her yek heykelekî herî başe bona bîranîna rehmetî.

Jî meha avustê sala 1981-ê hetanî kutabûna enrê xwe Xelîl Mûradov Dixebitî çawa qulixbirê serwerê para gazê ta meye kûltûrê û nema. Telebextra ew her tenê 3 meha nava kollektîva meda xebitî. Lê nava wê wedê kurdî jî ewî pêra gîhand bibe uzveki kollektîva me yî qedîrgîr û hizkirî. Me Xelîl Mûradov nasdikir usa jî çawa xuxulvanê lî tîratûrêd. Ewî serhatî dinvîsîn, nûmî nêd zargotîna me berev dikirin, weçê-

dîkirin û didane neşîrkîrîne. Bi du kitêba "Klâmê Cmaeta Kurda" û "Qse Cmaetê" ewî tektêd klâmêd ewîntîe, governdê, mîrxasîe û qse cmaetê dane neşîrkîrîne. Ewan berevokana xebatê kîrhatîna bîra xweyîkirin û lîhîherandîna nûmîncî zargotîna kurdîye cnaetîe.

Ewî beyt- serhatîfêd meye cnaetîyen "Menê û Eysê" û "Zembîlfiroş" weçîkirî ne û bi kîbeke başqê "Du poşn" dane neşîrkîrîne.

Telebextra berevokana serhatîfêd Xelîl Mûradove kutasîe "Morîs Nêş" bû. Tîma serhatîfêd wê berevokîye hîmîlî dostîya cnaetîfê Tîqa Sovetîe, emrê meyi îroyîn, şerkariya berk bî mîqabîlî erf-êdetêd kevnê ziyandar. Em nava efrandinêd wîde emrê rêal bî herî rîng-awazêd wîva dibînin. Serhatîfêd Xelîl Mûradov him bi syûjêa xweye hevaskerê, him bi dewlemendîra zîmîn û nexş-nîgarêd bedewetîya nava lîtîratûra kurdîye sovîetîfêda cîê xweyî layî a digrîn.

Emekê Xelîl Mûradov mexlûqetîfê, jûnalîstîe bilind hatîye qîmetîkirîne. Ew bi çend malava hatîye rewakîrîne.

Mîrina hogîrê meyi qelemeye bê wext gelekî me çetin tî. Lê em gotî bî fîndî dîrîya wê yekêva dîldîmîne bîdne ber dîlê xwe, wekî ew, çî ku Xelîl Mûradov pêra gîhand nava emrê xweyî ewqasî kurt, lê geşda bîke û pey xwe bîhêle, wê navê wî heta- hetayê nava tî rîqa kûltûra kurdîye sovîetîfêda bîde nvîsare.

Gelê Kurd ewladê xweyê hêja, xebat-kare Xelîlê Mûradov winda kir.

Xelîl Mûradov ewledêkî Kurd hizkirî û seroken radioê rewane programa kurdî bû.

KONGRA PDK-İRAN

Dûmahika r.4

feda kiribûn.

Herwekî Kongre jî bawerîya xwe nîşan da, ez bawer im ku, wê jî vî şunda jî Kurdistan her sengerê azadîya İran dîmîne û bi tevlê bûna partîya me, ŞMM, bêtîr di hilweşandîna rejîma xwînnîjê Xumeynî de beztîr dibe.

Ez dixwazim jî alîyê me hevra wê hêvîvê derhîkin ku eger Kongra partîya

me ya 5'an kangra şehîdan bû, kangra partîya me ya 6'an bibe kongra serfîrazîyê û ew kongre di şertekî da pêk bî ku demokrasî bo İran û xumuxtarî bo Kurdistanê İran bî cî hatibe. Guman tune ye, bî piştîvaniya xelkê Kurdistanê û bîrêvîberîya durust a partîya me û bî qehremaniya pêşmergeyên me lî seranserê Kurdistanê ev armac wê bî cî bî.

KONGRA PDK-İRAN

Kongra Partî Demokratî Kurdistan-İran li Kurdistanê Iran pêkhat. Kongreyê di 6.12.1981 destpê kir û di roja 10.12.1981 gihîştê dawîyê. Di Kongrê da ji 20 mintiqe 233 nûner (delege) ci viyan. Gora destûra Partiyê ji her 250 endamî ra nûnerek tê bijartin.

Kongrê bi marşa "Ey Raqîb" destpê kir. Piştî komîta birêvabirina kongrê hat bijartin. Raportên komîta navbendî (merkezî) li ser xebat û hisewê partiyê hatin xwendin, li ser axaftin çê bû û piştî hatin qebûl kirin. Rapora xebatê, behsa piştgirîya Komkar'ê kirîbû û jê ra spas dikir.

Kongrê qebûl kir ku PDK-İran tevli "Şuraya Millî a Muqawemet" be ku bo temamîya Iran sazûmayê diji rejîma key neperest şer dike.

Kongrê slogana "Democrasî bo İran, otonomî bo Kurdistan" cardin qebûl kir. Digel wê, slogana xwe yî diji rejîma Xumeynî guhart: "Hilweşandina dîktatorîya Xumeynî ya keyneperest, her bijî hukma demokratî û azad ya gelên İranê," danî pêş xwe.

Piştî Komîta Navbendî hat hilbijartin. Komîta navbendî ji 25 endamên eslî û 11 endamên berdest pêk tî. Komîteya nuh da endamên ciwan zêtir cîh girtin.

Kongrê bi axaftina serokê Partiyê Kasim Lo, gihîştê dawîyê.

Ji kongrê ra gelek mesaj hatibûn. Partiyên Iraqê (Partiya Komünist a Iraqê, Yekîti Nîştîmanî Kurdistan, Partiya Sosyalîsta Kurdistanê Iraq) ji mesaj şandibûn û tê da êrişê Qiyade Miweqet protesto dikirin.

Wexta mesaja Partiya Sosyalîsta Kurdistanê Tirkîyê hat xwendin bi aliyê Kongrê eleqeyek mezin dît. Xasîma, kîngê behsa dosta nîya herdu partîyan (PSKT û KDP-I) bû, Qiyade Miweqet hat protestokirin û pîrsa Efganîstanê hat gotin, endaman rabûn ser piyan û bi dilgermîyê mezin çapikên xwe lêxistin.

Di dema Kongrê da li ser rîya Bane û Serdestê şerek mezin hebû, Leşkerê Iran û Barzanîyan bi hevra êrişê dikirin ser hêzên watanî. Cîyê şer ji Kongrê 20 kîlometro wê da bû. Lê Kongrê bi serfirazî derbaz bû. Hukmeta Iranê ji Kongreyê bê hay bû. Piştî ku kongre hat îlan kirin zêtir har bû û şer germ kir.

Piştî Kongrê komîta navbendî kombû, defterê siyasî (politbüro) hilbijart û dîsa Abdurrahman Kasimlo kir sekrite rê giştî.

BEYANA QASIMLO DI DERHEQA KONGRA 5'AN DA

Radyoya Dengê Kurdistan (Li İran) di derheqa Kongra Partî Demokratî Kurdistan ya 5'an da bi sekriterê Partiyê, Qasimlo'ra qisekir. Me ji wê beyanê çend bir guherandê zarava yê kumancî û pêşkêşî xwendevanan dikin.

Qasimlo, derheqa Kongrê da usa di bêje:

"Herwekî hûn dizanin, li gor destûra hûndurî, Partiya me gerek du sal da carê Kongra xwe çêbike. Me jî carê Kongra çend mehan pêş xist. Zarûreta pêkanîna kongrê ew bû ku, di şertên bi rastî usa girîng da, li Kurdistan li Kurdistanê, pêvist bû kongra Partiyê a 5'an siyaseta borî ya Komîta Navbendî teswîp bike. Herçend me dizanî bû ku bi rastî pêkanîna kongreyê usa karekî dijwar e, lê

bawerîya me bi rêxistina xelkê Kurdistan û bi taybetî rêxistinên partiyê hebûn û her usa jî, ev kongre di bin topbaranê dujmin de çêbû û bi serfirazî karê xwe ci bi ci kir û ez usa difikirim ku wê kongrê jî xweş nîşan da ku partiya me bi aliyê karê teşkilatîyê gelek pêşda çûye. Bi taybetî, ewê jî bêjim ku, ta xilasbûna kongrê dujmin qet agahdar nebu ku kongra Partiyê a 5'an pêk hatiye.

Helbet pêvist bû ku kongre, siyaseta me himber hukum (ya İranê) teswîp bike. Herwekî hûn jî dizanin, wexta tu kongra 4'an pêk hat em di rewşa aşitî da bûn bi rejîma Xumeynî ra. Me wilo didît ku mîmkûn e rêyek bê peydakirin ji bo mesela Kurd ku di rêyêke aşitî da jê ra çare bê dîtîn. Lê pir mixabin, roj bi roj bêtir ji me ra xuya bû ku ew rejîma han amade nine ku hindiktirîn daxwazên gelê Kurd jî bi ci bîne û her usa jî, bi xuyayî derket ku hefta amade nine hindiktirîn ji daxwazên gelên İranê bi ci bîne. Lê dawîyê da siyaseta me himberî rejîma Xumeynî hat guhartin û siyaseta aşitî xazî nema. Ji ber ku rejîma Xumeynî êrişek fireh anî ser Kurdistanê û em mecbûr man xwe biparêzin. Pêvist bû kongrê wê guhartinê bide ber çav û siyaseta me himberî rejîma ser hukim tayîn bike. Kongreyê siyaseta komîta merkezî teswîp kir û her usa, dîtina xwe nîşan da ku wext hatîye ku slogana hilweşandina rejîma Xumeynî bê hilindîkirin û bi alîkarî ya rêxistinên şoreşgeran seranserê Iran û bi taybetî, sazûmana Mucahîdîni Xelgê Iran, ew slogan bi ci bîne.

Helbet Kongre li ser "Şûra Millî a Muqawemet" jî peyîvî û teswîp kir ku Partiya me jî bikeve nav wê şûrayê.

Li aliyê din, yek ji wezîfeyên kongreyê ew bû ku, komîta merkezîya me, li dawîya îxaneta çend kesekî ku bi navê "Heft Neferî" nav û dengê wan belav bûye, kêna bikê, kê temamînin. Kongrê, bi hilbijartina Komîta Merkezî ya nuh, komîta bi aliyê çendî û çonî jî bi hêz kir. Zarûreta pêkhatina kongrê ew bûn û bi rastî jî van zarûretan di hundur Partiya me da xwe nîşan didan. Û kongrê bi bexteyarî çê bû û bi awakî serfirazî karê xwe bir serî."

KASIMLO LI SER BIRYARÊN KONGREYÊ USA DIBÊJE

"... Siyaseta çîştî ya partiya me nehatiye guhartin. Çar prensîbên partiya me, ku di kongra 4'an da jî hati bû teswîpkirin, di kongra 5'an da jî hate teswîpkirin. Ew prensîp ev in:

Xebat ji bo birîna nîfûza împerya-lîzm, bi taybetî împeryalîzma Amerîkê di İranê de.

Xebat ji bo demokrasî damezrandina heqên demokratîk ku niha ev prensîp dibe serkaranîna rejîmeke demokratîk ku wê prensîbê bi ci bîne.

Xebat bo temînkirina daxwazên aborî û civakî yê zahmetkêşan seranserê Iran û her usa jî Kurdistan.

Dêre helbet xebat bo temînkirina otonomîya Kurdistan di çarçûva İranek demokratîk da.

Niha jî partiya me li ser van çar prensîban dimeşe.

... Hinek guhartin çêbûn di program û destûra partiyê ya hundur da. Ew guhartin ne zêde bûn, û bi aliyê kongrê hatin teswîpkirin.

Axir wezîfa kongreyê ya pir esasî hilbijartina komîta merkezî ya nu bû. Ew jî bi rastî bi awakî pir demokratîk, herwekî ku uslûba partiya me ye, çêbû û komîta merkezî ya nu hat hilbijartin."

Derheqa cî girtina PDK-İran di Şûra Millî Muqawemet da jî Qasimlo usa got:

"Kongre li ser du prensîbên esasî sekinî. Yek ev e ku şertên niha li Iran, her usa jî li Kurdistan wê nîşan didin ku bi rastî, praniya herî mezinê gelên Iran ji rejîma Xumeynî aciz in. Wê rejîmê rejîmek dij-gelî, keyneperest û xwînnîj nasdikin. Ji ber wê, xuya bû ku di çarçûva wê rejîmê da qet ne mîmkûn e ku daxwazên gelê Kurd û yê gelên dinî İranê bi ci bîne. Li aliyê din, Kongra gihîşt wê bawerîyê ku herçîgas alîkarîya partiya me bi organîzasyonên şoreşgeranê İranî ra bê tir bike û herçîgas partî demokratî Kurdistanê Iran bi hevra bi van rêxistinan ra be, wê bikarin bi milyonan xelkê Iran bikişînin nav xebata diji rejîma Xumeynî. Xuya ya wê çaxê îmkana serketinê jî bêtir dide.

Ev mesele ku hat behskirin, bê gumar, mesela Şûra Millî a Muqawemet jî hat meydandê. Programê ŞMM jî aliyê me da hatiye teswîpkirin. (...) Me program qebûl kir, ji ber ku slogana esasî ku wê daye ber xwe: Democrasî bo İran, xumuxtarî bo Kurdistanê Iran. Herwekî hûn dizanin, di programê da behsa "xumuxtarîya hundurî" tê kirin ku ev terîm jî aliyê partiya me hat redkirin. Ji ber wê ye ku, wexta em ketin nav Şûra, me li Kek Mesûd Recevî, berpirsyarê Şûrayê, xwest ku di nameyekê da wê meselê ronak bike. Lewra ew di nama xwe da dinivîse ku prensîba muqaddera xumuxtarî ya Kurdistan qebûl dike.

Em hêvî dikin ku di pêşîya me da ku programa Şûra bi tevayî wê bê teswîpkirin, ev jî di programê da cîyê xwe bigre, ku bi rastî, xumuxtarî prensîbekî muqades e û gotinê "hundurî" jî bê rakirin.

Herniha nûnerên me kar dikin ku bi nûnerên rêxistinên dinê ku di ŞMM da cî girtine, dipeyîvin ku kar û barên Şûra baştir bikin û wezekî wilo hazir bikin ku, bi rastî, Şûra ewqas zûtir bikare şertên hilweşandina rejîma keyneperestê Xumeynî pêk bîne û wezekî wî lo hazir bike ku piştî hilweşandina wê rejîmê, rejîmek demokratîk, ku di programê Şûra da hatiye nivîsandin, bê serkar."

Derheqa rewşa Kurdistanê (Iran) jî Qasimlo usa got:

"Hûn bi xwe jî dizanin ku, herçîgas quweta rejîma keyneperestê Xumeynî pir kêma maye, êrişekî pir xurt anîye ser Kurdistanê. Her niha şerekî xurt ber dewam e. Di navbera du kongreyan da me bi sedan şehîd daye ku endamên partiyê bûn. Û mixabin, bi hezaran mirovên bê silah jî li dawîya bombebaran û topbaranên rejîmê hatin kuştin. Lê himber hemû xirabîyên wê rejîmê, îlan bikin ku, Kurdistan me û xelkê Kurdistan tu carî wekî îro yekgirtî û yek parçe nebûye. Ew jî di kongrê da bi xuyayî derket.

Lewra ez bawer dikim ku ev êrişana jî wê bê şikandin.

Kongra me, kongra PDK-I biryar da ku kongra 5'an navê wê bike Kongra Şehîdan. Ew rêzdanan (ihtiram) bû, ji bo hemû şehîdan ku di navbera du kongreyan da hatibûn şehîdkirin û canê xwe di rîya azadiya Kurdistanê Iranê da

AMERİKA JI HEMÛ ÎNSANIYETÊ RA MIRINÊ HAZIR DIKE

Emperyalizma Amêrikî, piştî ku Reagan hate ser hukim, zêtir zor dide çêkirina çekan, sexte li xebata aşitiyê dixe û di dinyê da xetera şer germ dike.

Ev cara pêşîna ku di dema aşitiyê da butça Amêrikê ya leşkerî derdikeve ser 250 milyar dolarê. Hukma Reagan di butçê da beşa alîkariya civakî 27 milyar dolar kêr kir û ew jî danî ser beşa leşkerî. Lê li Amêrikê merivên betal, ku lê digerin û kar nabînin, jî 10 milyon zêdetir in. Hukmeta Amêrikaya Yekbûyî karxane venake ku betal xwe ra karekî bibînin û bixebitin. Alîkariya civakî kêr dike û bi vî awayî merivên bêçare, kal, zarokên bêkes û xasima reşik û macîr zêtir perîşan dibin û destê hukumatê nagihe wan.

Reagan zor dide çêkirina çekan. Bombeyên notronê, bombeyên jehr (yên kîm yevî), yê mikrobî (ewên ku nexwaşî pêktînin) dide ser hev. Reagan jî insanîyetê ra mirinê hazir dike.

Hatiye hisêwîkirin ku kiloyek bombe ya jehr dikare milyonek insan bikuje. Profesoren Amêrikê vê yekê dibêjin. Lê Reagan dibêje, "ji me ra bombe lazim in."

Bombeyek hidrojenê dikare welatekî xerab bike û jî van bombeyan di dest Amêrikaya Yekbûyî da bi sedan, bi hezaran hene. Lê dîsa jî ew yê nu çêdike...

Li dinyê her sal bi deh milyon insan jî birçitiyê dimire. Tenê zarokên piçûk ku jî birçitiyê, bê dermaniyê dimirin salê da 17 milyon in. Lê Amêrika alîkariya miletên feqîr nake û milyaran dide çêkirina çekan.

Însaniyet şer naxwaze. Îsal li welatên Ewropê, her usa jî li Amêrikaya Yekbûyî bi sedhezaran, bi milyon insan meşîyan, dijî şer, dijî zêtkirîna çekan derketin û aşitiyê xwestin. Lê hukmeta Amêrikê paç kiriyê guhê xwe, guh nade daxwazên milyonan.

Welatên sosyalist, xasima Yekitiya Sovyetê ceht dike ku zêtkirina çekan bide seknandin. Ev çend carin ku serokê Yekitiya Sovyetê, Leonîd Brejnev çaxê hukumetên welatên xerabî, û her usa jî gazî serokên Amêrikayê dike, sekinandina çêkirina çekan û kêmkirina wan dixwaze. Lê Reagan û merivên dor wî guh nadine van pêşneyaran.

Hukmeta Amêrikaya Yekbûyî, ne tenê iro, lê tim jî dijî sekinandina çêkirina çekan û kêmkirina, rakirina wan e. Amêrika Yekbûyî tim jî dijî aşitiyê ye. Ji ber ku li Amêrikê û li welatên emperyalist yê din, hukm di dest semîyana yektest e (semîyana monopolîst). Ev şirketên mezin bi çêkirina çekan hersal bi deh milyar kar dîkin. Çêkirina çekan bûye xwîna wan, hestiyê wan. Ew li ser hebûna şer dijîn. Ew dixwazin ku tim li dinyê şer hebe, dewlet bikeve hev û jî van çekan bikirin. Semîyan şerxwaz e.

Serokdûmîrê Amêrikê, Reagan, berê di sinemê da listikvan bû û gavantî dilist. Gavanên Amêrikê jî bi nav û deng in.. Çêkar in û şerkar in, bo pênc qurşan û bo kêfê merivan dîkujin. Xuya ye ku merivên herî dewlemend, semîyandarên herî mezin, xudiyê karxaneyên çekan û xudiyê şirketên niftê lê gerîyan û jî xwe ra yekî han dîtin, ew kirin serokdûmîr...

Di cîyê Reagan da kî be jî, dive go-ra daxwazên van semîyandarên kar bike. Lê Reagan vî karî zêtir bi dil dike, ev jî vî karî zêtir hez dike!

Çêkên ku di dest wan da ye dikare dinyê çend caran hilweşîne û gulê xwe dê xweş nehêle. Dîsa jî çekan zêde dîkin. Ji çêk kêmkirinê ra razî nabin û aşitiyê naxwazin. Ber bi şer dibezin. Dewlemendiyan mezin, sed milyar dolaran di rîya kûştina insanan da xerc dîkin. Meriv li wan dinêre, dibê eva-na dîn in?...

Lê dezgeya semîyanê, emperyalizm, dev bi xwîn e. Emperyalizm har e. Ew tenê li kara xwe dinêre û bona vî di kare dinyê jî bîni hilweşîne, kevir li ser kevir nehêle.

Lê emperyalist him usa dîkin, him jî behsa azadiyê, demokrasîyê dîkin. Meriv şaşdibe. Evana tucar şerm nakin? Evana xelkê dîkin cîyê boman? Dezgeyê emperyalistan her usa jî li ser durûtiyê, li ser derewan çêbûye. Emperyalizm wekî gurê ku postê berxan li xwe dike û diçe neçîra berxan, usa ye.

Reagan, pîrsa Poloniyê van rojana di devê xwe da kiriyê benîşt. Ji xelkê Poloniyê ra azadî dixwaze! Perê mîlêkayan li xwe kirîye! Reagan bo Poloniyê çî dixwaze? Daxwaza wî eskere ye: Sazûmana sosyalistî hilweşe, semîyandar şûnda bîn. Li cîyê sazûmana sosyalist sazûmanêk keyneperest û zor dest çêbe. Xebatkar cardin bikevin bin nîrê semîyandarên. Lê ev tişt caran dibe? Tekere dîroke cardin di şûn da vedigere? Çem ber bi serê çîyan dî herikin?

Bi rastî, Reagan bi xwe jî zane ku usa nabe. Lê ew kî vî şemate dixwaze serê xebatkarên çêjo bike, derhega sosyalizmê da wan bêxe rav şikê. Zîrarê bide welatên sosyalist. Pêşî li tevge ra aşitiyê bigre. Çêkirina çekan wekî tiştê heq nîşan bide.

Pîrsa Poloniyê di demeke usa da geş bû ku tevgera aşitiyê di welatên roja va da bilind dibû. Her roj di bajarekî da sedhezaran insan, çêkirina çêkên nuh, û bi cî kirina wan li Ewropa xerabî protesto dikir. Xelkên dinyayê bi qirika emperyalistan girtibûn. Di demeke usa da bûyaran Poloniyê geş bûn. Bi rastî, ajandên emperyalistan, peya û xulamên wan ên hundur Poloniyê karekî baş pêkanî. Emperyalistan şematekî usa derxistin ku toz û dûman tevli hev bû. Gela merivên bê hay û bodele bo Poloniyê girîyan.. Emperyalistan pîrsa Poloniyê danî ber her tiştî. Pîrsa Poloniyê bo hemû zordestî û pîsiyê emperyalistan, bo hemû diz û keleşan bû perdeyek.

Niha Yekitiya Sovyetê gazî Amêrikaya Yekbûyî dike, dibê "werin em rûnin, pîrsa sekinandina zêtkirina çekan û kêmkirina wan qisebikin", Amêrika dibê, "Na, berê em pîrsa Poloniyê qisebikin..." Li Madritê da Civîna Hevkarî û Parastîniya Ewropê pêktê, Amêrika, he mî zordestî û xirabiyên xwe û hevalên xwe dide aliyekê, dibê "berê em pîrsa Poloniyê qisebikin!"

Li Poloniyê çî bûye? Meriv jî birçitiyê dimirin? Di zîndanên da bi tedarî ladan merivan dîkujin? Bajâr û gundan bombe dîkin? Poloniyê dest daye ser axa mûletekî din? Çî bûye li wê?

Lê xelk baş pê dizane ku sedemê ew-ças şemate û zirte-zirta emperyalistan çîye û ew û hevalbendên xwe li çaralî dinyê çî pîsî, qirêjî û zordestîyan pêk tinin.

Em li pîrsa El Salvadorê binêrin. Li wê diktatoriya zordest û xwînrejî ku piştî xwe daye Amêrikaya Yekbûyî, jî par vir da jî 40 hezarî zêtir insan kuşt. Amêrikê di van rojan da 1,3 milyar dolarê din dixwaze bide vî rejîma zordest. Aqildmendên û generalên Amêrikaya Yekbûyî bi hezaran li wir in û tevî hêzên diktatoriya bo şikan-dina tevgera gelê El Salvadorê şer dîkin. Amêrika çima vî pîrsê çisenake?

Li Afrîqa Cenûbî hukmeta nijadpêrêz bi navê milyonek merivên sisik, 10 milyon reşik-ku xudiyê wî welatî ew in- kiriyê nav rewşeke xirab, li wan zulmeke ne dîtî dike, dixwaze wan bi temamî jî welatê wan bajo der. Amêrikaya yekbûyî bi xurtî piştgirîya vî rejîma xwînrejî dike.

Rejîma faşîst li Şîlî bi destê Amêrikê hat ser hukim, bi deh hezaran insan kuşt û Şîlî jî wî nîletî ra kir zîndan. Iro jî ew tişt, bi alîkariya Amêrikê li Tirkîyê çêbûye û dimeşe. Li Tirkîyê da 100 hezar insan di zîndanê da ye. Hukma faşîst bi sedan insan kuşt, zîndan bi xwîna insanan sor bûn. Hukma faşîst li Kurdistanê zulmeke ne dîtî dike. O Amêrika jî vî rejîmê ra

çepikan lêdixe, Piştgirîya wê dike.

Îsrayîlê dest daye ser axa Filistî-nê, Filistîni bi milyon jî welatê wan ajotîye der, zulmê li wan dike, erdê dewletên Erebbî zêtkiriyê û jê ra xudî derdikeve. Hîn nuh dest da ser axa Sûriyê û dixwaze bike nav sinorê xwe. Amêrikaya yekbûyî çima pîrsa Îsrayîlê qise nake û nahêle bî qisekî - rin. Amêrika bi hemû hêza xwe piştgirîya Îsrayîl dike, çêk û pere dide û wê diparêze. Çend roj berê, Amêrikê ne hişt ku Konseya Parastîni ya Miletên yekbûyî biryar bigre dijî Îsrayîl û biryara wê veto kir. Piştî wê Civîna tevayî kombû û dijî Îsrayîl, bi piraniyek xurt (bi 86 rayar) biryar girt. Amêrika bona vî yekê gelek qehirî, li yekitiya Miletan laf û gef xwarin. Nû nerê Îsrayîlê êrîşker û yê Amêrikaya Yekbûyî bi yek devî qisekirin.

Lê evana hemû durûtiya Amêrikaya Yekbûyî xweş dide ber çavan. Ew nikare xelkê dinyê bixapîne.

Amêrikaya Yekbûyî siyaseta zordestîyê, ya şer û keyneperestîyê dajo. Ew dijminê aşitiyê ye.

Lê Amêrikaya Yekbûyî û hevalbendên wê- wekî Taçera dîlegur û yê din û xu lamên wan ên li çaralî dinyê dikarin rê li ber pêşveçûna insanîyetê bigrin? Tucar nikarin. Perê wan û çêkê wan qî-gas pîr be jî, ew nikarin Dinyaya xweşîk û ronak bikin tarî û bişewitînin. Xebata aşitiyê dajo û roj bi roj wê mezin bibe. Roj bi roj li welatekî nu hêzên pêşverû, hêzên şoreşê, hêzên ronahiyê bi ser dikevin. Cîyê emperyalistan roj bi roj teng dibe. Derewê wan di welatê wan da jî eşkere dibe. Dawiya emperyalizmê, zû an dereng, wê be.

Rojên pêşiyê ya insanîyeta pêşverû ye.

SIN'ET Û ÇAND

CIGERXWÎN

Ji Tora Bilind

Ebû Neîm Hafîz Ehmed kurê Ebûlulah kurê Ehmed kurê İshaq kurê Hîwêş kurê Mehranî Esfehânî.

Nivîsteke wî bi navê Huliyet El Ewliya heye. Bi xwe mezinên pêzanê (hedîsî) ye. Her wekî ji rastbêjên guhêzkaraye. Li nik mirovên mezin xwendîye, ji mirovên mezin hediş bihistîye, gelek mirovên mezin li nik xwendîne û hediş jê bihistîne. Nivîsta wî jî di vî warî de ji başê nivîstaye.

Her wekî tarîxa Esfehân jî wî çeki-riye. Kurê Xulikan di tarîxa xwede di bêjî: Min ji tarîxa wî ev tiştên ha guhaztine ko dibêjî:

Kelîkê min -Mehran mîsilman bûye û li nik. Ebûlulah kurê-Muawiye mezin bûye û hatiye xwedîkirin. Bavê min di sala 365 koçî de serê xwe daniye. Ev Ebû Neîm bi xwe di sala 336 de çêbûye di sala 435 koçî de serê xwe daniye û li Esfehân hatiye veşartin. Kurê Xule kan pêde diçî û dibêjî: Esfehân yek ji mezintirînê bajarên çiyêye û çiya perçak ji Kurdistanê tê jimartin.

Tarîxzan dibêjin: gelek ji eşîrên kurd ketine nava bajarê Esfehân û gelek jî li hawîr wê cî girtine.

Ji lewra em pêzan û hozanên Esfehân di nav pêzan û hozanên Kurdistan de didin xuyakirin. Ji vî bajarî gelek mirovên mezin-navdar rabûne, ko winê di pêşde navên wan bibênin.

Ebû Hesen Ehmed kurê Yihya kurê İshaqê Rewadî:

Ev pêzanê mezin di zanîna kelim û nehwe de navdare û pêzanekî mezin û zanekî bi denge. Yek ji payebilindê çaxê xwe ye. Her wekî gelek nivîstên hêja çêkirine û sed û çarde nivîst ri vîsîne ko serê mirov naçare li ber mez nahiya wî dikevi ber mirov.

Min bi xwe (53) pêncî û sê nivîst çêkirine û li hember vî mirovê mezin serê xwe xwar dikim. Ji xwe şerm dikim ko çima ez nikarim bihême rêza wî. Çawa ko di "kelam" de gelek devjenî bi mezinên pêzanên çaxê xwe de kiriye û rêçeke ser bi xwe di kelam de girtiye. Pêzanên kelamê rêçika wî guhaztine ni vîştên xwe. Di sala 245 de li Rehba kurê Toq serê xwe daniye. Li hin dibêjin: Li Bexdad serê xwe daniye. Rawend gundeke li hindama Esfehane û Pawendî eşîre kurde her wekî bajareke, ko dikevi rajorê Hewlêr (Erbîl) û perçak ji leşkerê Ebî Mislimê Kurê Xerasanî ye.

25.12.1981 / Stockholm

STRANÊN ME SERBILINDIYA MENE

TEMÛRÊ XELÎL

"Eger ji folklorê (zargotina) me te nê stiranên me binana, dîsa ji cihan wê bigota, ku gelê Kurd gelekî aqil-bende" Nava van xeberêd hîndar, serok û berpirsiyarê radioa Rewanêye kurdi Xelîlê Çeçan rastiya her heye. Û gelê kurd çawa ku dengbêjêd usaye bi nav û deng dane, usa jî pêşewitîkî sazben dîya meye wî awakî daye, çawa ku Xelîlê Çeçanê remetiye. Ewî 24 salanda 1500 stiran ji dengbêjên kurdên cihanê nvisîn û diyarî kir bo gelê xwe û ji wan stiran her yek bûye heykelek bona bîranîna wî. Ew stiran wê hetahetayê bi Radioa Rewanê bîne dayînê; pîrên wana jî bi destê wî ketiye destê komelên kurdîye li Awropayê, kîjan bi saya sêlika û kasita li cihanê belavkirine, dengê dengbêjên kurdî gihanê her miletekî cihanê.

Têoriya Marksîzm-Lênînzîzmê dide kîvşê, ku hemû gel, hela wî çaxî jî, çawa ewana alîfî siyasetîfî û aborîfîda tene zêrandîne, dikarin emekê xweyî giranbiha bixîne nava xezna çanda hemcîhanê. Şedetîya vî yekê dide dîroka pêştaçûyîna çanda gelê kurd. Hunemendê gelê emenîayê pîr mezin di dereca stiranada-Komîtas xebateke hêlê kirye na va pêşketîna çanda kurdîye sazbenîfîda. Ev bajarê Berlînêda pîr salan saz bendîya kurdîya mijûl bûye. Ewî saz bendîya kurdîya kîre tîna diplomîfî ya tenankîrîna konservatorîfî û bi wê ye kêva nasîya avropîya da nîmûnêd saz bendîya gelê kurdîya bi sedsalaye here baş.

Berî dîwana Sovîetîfî pêxemberê saz bendîya emenîayê miletîfî Komîtas bi xemurîke mezinva, bi dilovanî û bi biratî dengnivîsar û helkîrîna sazben dîya (mûzîk) kurdîya mijûl bûye, lî ser wê xebitîye û gelek fikrêd teorîfîk û pratîk pêşda kişandîne. Ev yek dide kîvşê înternasionalîzma hunemendê hêja. Komîtas bilî wê yekê, ku bi deha stranên gelê kurdî nvisîne, usa jî bona koma dengbêjîfî "lûr de lûr", "herê wayê" û stiranên mayîn hazîr kir. Usa jî çend aşîqêd emenîayîfî eyan saz bendîya kurdîya mijûl bûne, ji ber ku nava wêda gelek awazêd bedewtîfîye granbaha dîtîne, êd ku hesab di bin berê (emegê) fikra gelê kurdîya evrandarîfî.

Nava çanda gelê kurdîda cîkî pîrîfîmet digre cewahîrêd (lal û dûr) saz bendîfî hema ev bî menî, ku pîr sazben dîne emenîayê bi nav û deng bi hewskarîke mezinva berbirî saz bendîya gelê kurdî bûne, alî pêşketîna û gulveda na wî karê sîanetîfî kirine.

Saz bendîya kurdîya folklorê pîr qe-dîniye, ew bi zar jî nîsletekê derbarî nîsleteke mayîn bûye, lî hîlbet, gelek cewahîrêd folklorê unda bûne, pûç bûne, ji ber ku ew vextêda ne hatîre nvisarê. Her tenê pey serketîna Oktobra mezin mecal hatîne sazîkîrîne bora berevîkîrîna û helkîrîna saz bendîya kurdîya folklorê. Saya vî yekê pîr efrandîne gelek hêja jî undabûnê hatîre xilazîkîrîne. Û çîmkî saz bendîya kurdîya pêşekzan tunebûn, ew hîmlî jî alîfî saz bendîya emenîayê hatîne nvisarê.

Folklorê kurdîya hesab dibe ênsîklopêdîya jîyan û dîroka gelê bi zar, ji kîjarê her yek nîn dibîn, karê lê distîrîn. Ji folklorê em dikarin dîroka

gelê kurdîye derbazbûyî, hal û wextê wêyî aborîfî, berbirîbûna gel ber bi çande pê bihisin.

Bîr û bawerîfîd Oktobra mezîne azadar ketîne nava lîteratûra gelê kurdî ye bedewtîfî û nava hunemendîya wêye aşîqîfî. Salêd dîwana Sovîetîfî dengbêjên kurdî çam-qanatê nuh standîne. Wana derheqa jîyana nuhe bextewar, Lenîne mezin, keda helal, pêşketîna û zoraya wetenê meyî sosyalîstîfî stiran. Tevî helbestvan û nviskarêd kurdîa salêd 30-fî usa jî gelek aşîq-dengbêjên kurdîa pêşda hatîne, çawa mesele Etemê Sîlto, Ahmê Çolo, Nazûk, Celîlê Eco êd mayîn. Bilî wan, demaşê gelek aşîq-dengbêjên cahîl pêşda hatîne, stranêd kêjana nava gelda belabûn î radioêda hatîne nvisarê.

Komara meda çîqas olîmpîada (hemcîvîne saz bendîfî) derbaz bûne, komêd kurdîye stiran û reqasê û dengbêjêd da hatîre û gelek jî wana hêjayî pêşkêşa bûne, alîfî temaşevanaîda rînd hatîne geqûlkîrîne.

Sala 1932-a Rewanêda cara pêşîn bi zîmanê kurdî berevoka saz bendîfî ronahî dît, xudanê kîjanê Samson Gasparyanê emenî bî, ku rînd kurdî zanibû û haj kurdî hebû. Nava wê berevokêda 12 stiran cîwar bûn, çawa bo nîmûn: stiranêd "înternasional", "heralno mîrxasî" û çend stiranêd şorîşgerîfîye mayîn.

Salêd 30-fî zanîngeha Rewanêye Pêşkarxazîfîye (mamosteamadekîrîne, pedago-gîfî) kurdîda nava 7 salada xebateke mezin hate kîrîne bona pêştaçûyîna saz bendîya gelê kurdîda. Li vir komadengbêjîfî hebû, bi zîmanê dî(zîmkîfî) saz bendîfî derbaz dibûn.

Emenîstana Sovîetîda derên cîhê-cîhê êkspêdîsîa hatîne teşkîlkîrîne bona jî gundêd kurdîa stranêd kurdî binvîsîn, êd ka paşê bi berevokêd cîhêva ronahî dîtîne. Ew hevala (Fîrêd wan er-menî bûn) weke 400-500 nîmûnêd stiranêd kurdîye here rînd berev kîrîne, pîrê kîjana hatîne çapîkîrîne.

Kompozîtorê cîhanêyê nav û deng Aram Xaçatûryan balêta xweye "Gayanê" da çend perçêd saz bendîfî ye gelê kurdî daye xebatê, çawa mesele "reqasa Ey-şê". Lê efrandîna wîye "Reqasa bi Şûra" berê dihatê navkîrîne çawa "Reqasa kurdêd Cahîl".

Pîrtûka pêşîn ya ku xudanê wê bi xwe kurd bû ya derheqa saz bendîya kurdîda (bi zîmanê kurdî) sala 1963-a alîfî nviskarê mezin Xelîlê Çeçan Muradovda ronahî dîtîye. Wêda pîr stiranê heja hatîne cîwarkîrîne. Ev stiranêd nuh, ên mîranîfî (mîrxasîfî) ben-gîtîfî û govendîfîne.

pûmahîk r.7

JI GELÊN TIRKIYÊ Û KURDISTANÊ RE

Dûmahika r.2

hevkarîyekê pêk bînin.

Em, li Kurdistanê Tirkîyê, hevkarîyeke fireh ku riz gariya netewî û demokratîk ji xwe re bike armanc, di-xwazin. Em platforma hevkarîyê bi xwe tenê de nabînin, lê belê em hevkarîya herî fireh ya ku ji hêzên pêşverû û welatparêz pêk bêt, hewce û zerûrî dibînin. Ji lew re, hewce ye, ku em hemû bi hev re hewil bidin, da ku astengên ku li Kurdistanê û Tirkîyê li pêşîya hevkarîyê hene, yan jî yên ku derkevin pêşîya rîya hevkarîyê, ji holê rabikin. Ji bo vê armancê, wek me he-ta îro kir, em ê ji vir û bi ha de jî, xebata xwe ya ji bo pêkanîna hevkarîyeke herî fireh, bi awakî miso-ger bidin domandin.

Gelî Pêşverû û Welatparêzên Kurdistanê !

Ji bo ku em berpirsiyariyên xwe li hember gel bînin cîh, merceke bîngelîn e, ku divê em hevalbendîyekê pêk bînin. Hevalbendîyeke wisan, ku hêzên welatparêz tê de gihabin hev, da ku gelê me yê kedkar pê bawer bibe. Herweha, da ku jê enîyeke netewî û demokratîk biafire. Divê em di wî warî de pêrabûnên xwe yên ku dikevin ser milên me, bînin cîh û behra xwe têxin nav kefteleftên bi wî celebî.

Herweha em, KUK, AR, PSKT, li Tirkîyê bi giştî, têkoşîneke ku li ser himên biratî û yekîtiya têkoşîne pêkhatibe, ku hilweşandina cunta leşkerî ya faşîst û kole-dar û avakirina îqtîdara demokratîk ya gel ji xwe re kiribe armanc, hewce dibînin. Ji wî aliyê de, em di navbera hêzên şoreşger û demokratên Tirkîyê de hebûna hevalbendî û hevkarîyeke herî fireh, ku hêzên welatpa-rêz û sosyalîstên Kurdistanê jî wek hêzeke yekbûyî tê de bin, rastir dibînin. Piştî pêkhatina vê hevalbendî û hevkarîyê, em piştî çêkirina enîyeke demokratîk û şoreşger, ku li dijî emperyalîzmê û faşîzmê be û mafê çarênsî yê gelê Kurd binase û wî têke programa xwe, digirin. Li gor mercên objektîv yên îroyîn ku li Tir-kîyê û Kurdistanê hene, hevalbendîya bi tenê di havbe-ra hêzên ku ji aliyê îdeolojîk û siyasî de nêzîkî hev in, şaş e. Ev celeb siyasat rêzên hevalbendîyê teng dîkin. Ji ber vê yekê, em ê hewil bidin da ku hevkarî-yên herî fireh pêk bînin û alîkariya hevkarîyên ku he-ne jî bikin.

Gelî Welatparêz, Pêşverû û Sosyalîstan !

Divê em hevalbendî û hevkarîyên herî fireh yên ku hemû hêz bikaribin tê de cîhên xwe werbigirin, pêk bi-nin. Divê em li hember bela faşîzma ku di ser gelên me de girtiye û herweha li hember zordestîyên kolda-ran têkoşîna xwe xurtir bikin. Ji lew re jî, divê em astengên ku hene, ji holê rabikin. Piştigirtin û dos-taniya di navbera hêzên pêşverû û welatparêz de têkûz-tir bikin. Pêkanîna vê yekê û herweha afirandina hev-karîyên herî fireh, pêrabûna me hemûyan e, acil û ze-rûrî ye.

- BIJÎ HEVALBENDÎ Û HEVKARÎYA HEMÛ PÊŞVERÛ Û SOSYALÎSTAN !
- BIJÎ TÊKOŞÎNA NETEWÎ Û DEMOKRATÎK YA KURDISTANÊ !
- BIMRE CUNTA LEŞKERÎ YA FAŞÎST Û KOLEDAR !
- BIJÎ YEKÎTIYA TEKOSÎNA GELÊN TIRKIYÊ Û KURDISTANÊ !

ALA RIZGARÎ KURDISTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI
(K U K)TÜRKİYE KÜRDİSTANI SOSYALİST PARTİSİ
(T K S P)

TV ya SWÊD

Dûmahika r.3

dilê dujmin.

Hejar di êrişan da tim li pêşîya pêşmerge bû û di refê pêşin da şer di-kir. Di nav Partiyê da, di nav pêşmer-ge da, her usa jî di nav xelkê Kurd da pir jê hezdikirin. Bi mirina wî ge-lê Kurd lawekî xwe yî hêja windakir. Lê navê wî nayê birkirin û hevalên wî bi hezaran pêşmerge, îro jî şerê wî bo azadiya Kurdistanê bi mîranî bi rê va dibin.

600 LEŞKER TESLİM GIRTIN

Di van rojên dawî da rejîma xumeynî ya zordest zor da êrişên xwe û xula-mên wê yên Barzanî jî nav da. Lê hê-zên welatparêz bi dil û can ber xwe didin, welat diparêzin, êrişên zordest-tan dişkinin. Pêşmergeyan çend roj berê, di navbera Mihakad û boka da dor li leşkerê Irar girtin, ew şikan-din û 600 kes ji wan hêşir girtin, ew bêçek kirin.

TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARINA

Baş.s.2

lî görmeyip, ilerici-yurtsever güçlerin en geniş bir-liğini gerekli ve zorunlu görüyoruz. Bu nedenle, Tür-kiye'de ve Kürdistan'da güç ve eylem birliklerinin o-luşması önünde var olan ve çıkabilecek engellerin çö-zümü için birlikte çaba göstermeliyiz. Bu anaçla, en geniş güç birliğini sağlamak için şimdiye kadar oldu-ğu gibi bundan böyle de çabalarımızı kararlıca sürdü-receğiz.

Kürdistan'lı İlericiler, Yurtseverler !

Halkımıza karşı sorumluluklarımızı yerine getirme-nin ilk koşulu Ulusal Kurtuluş yolunda yurtsever güç-lerin birliğinin sağlandığı, emekçi halkımızın güven duyduğu bir güç birliğini, giderek Ulusal Demokratik bir cepheyi oluşturmaktır. Bu uğurda üzerimize düşen görevleri yerine getirmeli bu tür çabalara güç katma-lıyız.

Yine bizler KUK, A.R ve TKSP Türkiye genelinde halk larımızın kardeşliği ve mücadele birliği temelinde sö-mürgeci, askeri-faşist cuntayı alt ederek, DEMOKRATİK HALK İKTİDARINI hedefleyen bir mücadeleyi zorunlu gö-rüyoruz. Bu doğrultuda, Kürdistan yurtsever-sosyalist güçlerinin de bir birlik halinde içinde yer alacağı, Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin en geniş güç ve eylem birliğinden, giderek anti-emperyalist, anti-faşist ve Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını da programlayan, bir devrimci demokratik cepheden ya-nayız. Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan bugünkü nesnel koşullara göre, ideolojik-politik hatları bir birine yakın olan güçlerin birliği gibi, safları daraltan po-litikaların yanlış olduğu görülmektedir. Bunun için, en geniş güç birlikleri için çaba göstereceğiz ve var o-lanlara güç katacağız.

Yurtsever, İlericiler, Sosyalistler !

En geniş güçlerin, içinde yer alacağı güç ve eylem birliklerini kurmalı, halklarımızın üzerine çöken fa-şizm belasına ve sömürgeci baskılara karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz. Bunun için, tüm engelleri aşarak, ile-rici yurtsever güçler arasındayışma ve dostluğu güç-lendirmeliyiz. Bunu sağlamak ve en geniş güçbirlikle-rini yaratmak, hepimizin ortak, acil ve zorunlu bir görevidir.

- YAŞASIN TÜM İLERİCİ, YURTSEVERLERİN GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ !
- YAŞASIN KÜRDİSTAN ULUSAL DEMOKRATİK MÜCADELESİ !
- KAHROLSUN SÖMÜRGEÇİ, ASKERİ-FAŞİST CUNTA !
- YAŞASIN TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ !

ALA RIZGARÎ RIZGARÎXWAZÊN NETEWÎ YÊN KURDISTANÊ
(K U K)
PARTIYA SOSYALİST YA KURDISTANA TIRKIYÊ
(P S K T)

STRANÊN ME

Dûmahika r.6

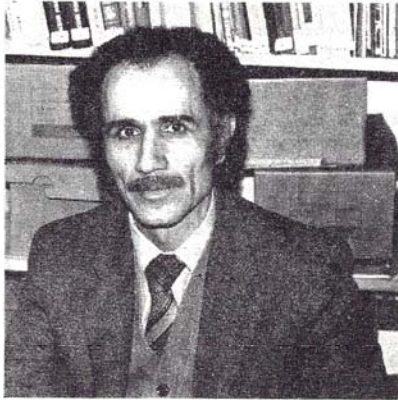
Bi saya serketina Oktobra mezin kad-roên kurde sazbandzan pêşda hatine.Nû-ra Cewarî Institutîta Akadêmîa Ermenîs-tanêye İskeistvaêda kardike, bi sti-ranêd kurdîva mijûl dibe. Hetanî niha çend pirtûkê wê bi kurdî û emenî çap bûne derheqa stiranêd kurdîda. Nûre niha doktora sazbandîye. Sazbandzane ke kurde mayîn Cemîla Celîle, Kîjan niha radîoa Rewanêye kurûîua kar di-ke di dereca stiranêd kurdîda.Tiştêkî pir qîmete, ku çend pirtûkên wê li Moskow bi zimanê kurdî neşir bûne, ew jî bi kurdîya latînfî. Lê Asîa Baxşî Sultanova, ku dota kurdaye û li Mos-kow dimîne, pir xebatên ulmî nîsîne ser mesela stiranêd kurdî. Nûrê, Cemî-le û Asîa vê demê endamên Yekîtiya kom-pozîtorên Sovîetîstanêne.

Belê, her tenê bi saya siyaseta Par-tîa Lenîne mîletîf sazbandîya kurda gihîştê vê derecê, bi saya mîaserkîrî-na bir û bawerîfêd Oktobra mezin, xem-xuriya Partîa Komûnîst û hukumeta Sov-îet.

Temûr Xelîl Mûraðov

BIJÎ YEKÎTIYA HÊZÊN WELATPERWER

İSVEÇ RADYOSUNUN KEMAL BURKAY İLE RÖPORTAJI

İsveç Merkez Radyosu, geçtiğimiz Ocak ayı içerisinde Türkiye'deki son gelişmelerle ilgili olarak iki program sundu. Programlardan birinde Danimarka'lı bir gazetecinin Türkiye'de ki gözlem ve yorumlarına yer verildi. Diğerinde ise, kısa süre önce Türkiye'yi ziyaret etmiş olan İsveç Sosyal Demokrat Partisi uluslararası ilişkiler bölümü sekreteri Piyer Şori ile Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Kemal Burkay ve Politik nedenlerle uzun süredir İsveç'te bulunan Erhan Erdoğmuş görüşlerini belirttiler. Gerek Danimarka'lı gazeteci, gerek Piyer Şori, türk cuntasının demokrasiye dönmeye niyetli olmadığını, aksine, gerici bir diktatörlüğü kalıcı kılmaya çalıştığını, gelişmelerin anti-demokratik yönde olduğunu açık bir biçimde belirttiler; cuntayı sert şekilde eleştirdiler.

14 Ocak'ta yayınlanan ikinci programla ilgili olarak Türkiye'nin Stockholm Büyük Elçisi, İsveç radyosunu protesto ederek Türkiye'nin içişlerine karışıldığını ileri sürdü.

Kemal Burkay'la yapılan röportajın radyoda yayınlanan bölümünü türkçeye çevirdik ve aşağıda okurlarımıza sunu yoruz. Soruları İsveç radyosu adına kürt gazetecisi Mahmut Baksi sordu.

"Kemal Burkay Kürdistan Sosyalist Partisinin lideridir. Aynı zamanda tanınmış bir kürt avukatı ve yazardır. Türkiye'de siyasi eylemlerinden dolayı birçok kez hapis yatmıştır. Cuntanın yönetime el koymasından sonra vatanıştıktan çıkarıldı. Şu anda ziyaret nedeniyle İsveç'te bulunmaktadır. SORU: Sizce Cuntanın 12 Eylül'de yönetime el koymasının nedenleri nedir? KEMAL BURKAY: Cunta, darbeye temel gerekçe olarak terör olaylarını gösterdi ve ordunun, teröre son verdikten sonra kışlasına döneceğini söyledi. NATO çevreleri de Cunta'nın bu beyanının geniş propagandasını yaptılar. Ne yazık ki bazı demokratik çevreler ve kişiler de bu propagandaya inandılar. Cunta'nın terörü önleyip demokrasiye dönme amacında olduğunu sandılar. Ancak bunun gerçeklerle bir ilgisi yoktu. Türkiye'de ordunun "kurtaracağı" bir demokrasi zaten hiçbir dönemde var olmamıştır. Türkiye'de Cumhuriyet-

tin kurulduğu 1923 yılından beri kitleler sürekli olarak demokratik haklar için mücadele ediyorlar. Ancak demokrasi istemlerine her keresinde orduyla, polisle, hapisle cevap verildi. Binlerce demokrat, aydın kişi, solcu türlü biçimde baskı gördüler, hapsedildiler, katledildiler. Ulusal haklar isteyen Kürt halkından onbinlercesini kırımdan geçirdiler.

Yarı-askeri birlikler-bozkurtlar-örgütleyen faşist MHP bizzat devletten himaye gördü ve ordu içinde de örgütlendi. Bunlar, demokrasi mücadelesine karşı saldırgan bir güç olarak kullanıldılar. Ama ne zaman ki bu ve benzer örgütlerle solun, işçi sınıfı hareketinin ve Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesinin önünün alınama yacağı anlaşıldı, o zaman doğrudan ordu harekete geçirildi. Cunta, terörü önlemek için değil, Türk emekçi kitlelerinin ve Kürt halkının mücadelesini ezmek için idareye el koydu. Cunta, iktidara el koymak için terörden özellikle yararlandı. Şimdi ise halk kitleleri üzerinde bir devlet terörü estirmektedir.

Cuntanın ekonomi politikasına ilişkin olarak :

"Cunta'nın, Turgut Özal tarafından yönlendirilen Freedmann'cı, ekonomi politikası halk kitlelerini sert biçimde eziyor. Yüksek enflasyon oranı bir derecede düşürüldü ise de bu kitlelerin büyük ölçüde yoksullaşması pa hasına oldu. Emekçilerin satın alma gücü yarı yarıya düştü. Orta ve küçük üreticiler yıkıma gidiyor. Bu politika yalnızca bir avuç vurguncuya yarıyor. Bu nedenle halk kitlelerinin cuntaya karşı tepkileri giderek büyüyor."

TV, ya SWÊD ŞERÊ KURDİSTANÊ NİŞAN DA

Di meha çuyî da (Çileyê Paşin) telewizyona Swêdê li ser şerê partizanî di Kurdistanê Iraqê da programek nişan da. Di programê da mesûlê Yekîti Nîştîmanî Kurdistan Omer Şexmûs û jina wî ya Swêdî ku di Kurdistanê da nav şer da gelek wext mabû, derheqa tevgera neteweyî da ralmat dan.

Telewîzyonê filmên ku di Kurdistanê Iraqê da hatibû kişandan nişan da. Di filmê da bombebaran teyareyên Iraqê li mintiqayê pêşmerge û li ser gurdan xweş hatibû tesbîtkirin.

Di programê da mesûlê telewîzyonê ji jina Omer, Agnetayê pirsî:

"Tu jî tev li şer bûyî?"

"Belê bûm."

"Tu dikarî merivan bikujî?"

Agnetayê, bê guman, bersiva wî da:

"Bo rizgarîya mîletê Kurd, dikarim bikujim."

Di dawîya programê da, mesûlê telewîzyonê bi rojnâmevanê Kurd Mahmûd Baksi ra jî weberda. Jê pirsî, got:

"Kurdistan di bin destê gele dewletan da ye, rizgarkirina wê hêsan dibê?" Baksi: usa got:

"Tro 150 hezar kilometir muraba erdê Kurdistanê jî bin destê çûjmin x-

yor."

Türkiye'de demokrasiye dönüğe ilişkin olarak:

"Cunta şefi Evren, sözde bir demokrasiye dönüş takvimi verdi ve şu anda Ankara'da "Danışma Meclisi" toplanmış bulunuyor. Ancak bunlar bir aldatmaca dan başka bir şey değil. Cuntanın amacı demokrasiye varmak değildir. Cunta, daha sonra faaliyet gösterebilecek siyasi partileri kendi görüşüne uygun şekilde biçimlendirmeye çalışıyor. Basın özgürlüğünü, demokratik hak ve özgürlükleri, eski anayasa'da olduğundan çok daha geriye götürüp tam kuşa çevirmek istiyorlar. Kanımca Türkiye'nin bu günkü rejimi tipik bir faşizmdir. Cunta bunu daha da kurumlaştırıp kalıcı kılmaya çalışıyor. Cuntanın demokrasiye döneceğini sananlar sadece düşüyorlar. Bir örnek daha: Cunta, serbest sendika diye kendi denetiminde bir tek sendika istiyor, siyasi partilerde olduğu gibi. Türkiye'nin bir kısım uluslararası örgütlerdeki durumuna gelince, gerek Türkiye'nin anti-demokratik yasaları, gerek türk hükümetlerinin bu türden uygulamaları, daha önce de onun bu tür örgütlere girmesine uygun düşmüyordu. Türkiye Birleşmiş Milletlerin, Avrupa Konseyi ve Parlamentosu'nun prensiplerine hiçbir zaman uymamıştır.

"Batılı ülkelerin Türkiye'ye yaptıkları yardım ne türk ne de kürt halkının yararına değildir. Bu olanaklar halka karşı kullanılıyor. Cunta ekonomik yardım aldığı sürece konumunu güçlendirebilir, ömrünü uzatabilir. O hiç bir zaman demokrasi getirmeyecektir; çünkü onun görevi demokrasiyi önlemektir."

lasbûye û di bin destê hêzên welatparêz da ye, pêşmerge wê diparêze. Eger hûn welatên xerîb alîkariya wan dewletan nekin emê Kurdistanê zû rizgar di kin..."

Mahmûd Baksi, di 7'ê Sibatê da jî, di telewîzyona Swêd da, di beşayûnani da qisekir û bersiva pirsên mesûlê programê da. Baksi got:

"Em dikarin û dixwazin bi gelên Tirk, Ereb û Faris ra bi hevvaltî û dostanî bijîn. Lê Kurdistan bila rizgar be, her gel li ser welatê xwe azad be; meriv dikare bi wî şiklî wek dostên rastî bi hevra bijî".

HEZARAN ŞEHÎD BÛN

Serokhêzê hêla Mihabadê, "Hêza Pêşewa", û endamê Komîta Merkezî a PDK-Iran, Hejar di van şerên dawîn da şehîd bû.

Hejar, berî şoreşê di ordiya Iranê da zabî bû. Piştî şoreşê tevî hêzê pêşmerge bû. Zabîtek jêhatî bû, her ûsa jî di nav refên pêşmerge da şerê partizanî bi hostatî dikir. Seroka Hêza Pêşewa bû ku ew hêz di mintiqaya Mihabadê bi mîranî şer dîke û tirs daye

Dûmahik r.7

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

XWEDÎ : KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

ADRES: BOX 4038 141 04 HUDDINGE- SWEDEN

Jî MEHÊ CAREK DERTÊ BUHA 5 KRON HESAP NO : PG 45 89 80 - 0